

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування вищого навчального закладу)

Інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук
(назва інституту / факультету)

Кафедра електроніки і енергетики
(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
~~Директор / декан~~ **Ангельський О.В.**
“ ” НАУК _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Аеродинаміка
(назва навчальної дисципліни)

вибіркова
(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма **Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка**
(назва програми)

Спеціальність 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка
(вказати: код, назва)

Галузь знань 14 Електрична інженерія
(вказати: шифр, назва (вказати: шифр, назва))

Рівень вищої освіти перший бакалаврський
(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання **англійська**

Чернівці 2020 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Аеродинаміка»

(назва навчальної дисципліни)

складена відповідно до вимог її змісту (Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності 2015 р.) та відповідає освітньо-професійній програмі Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка, 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка, 14 Електрична інженерія

(назва освітньо-професійної програми, код та назва спеціальності, галузь знань: шифр та назва)

затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол №6 від «30» червня 2020 року).

Розробники: Мислюк Оксана Михайлівна, асистент, к.ф.-м.н.

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджено на засіданні кафедри електроніки і енергетики

Протокол № 1 від "28" серпня 2020 року

Завідувач кафедри Мар'янчук П.Д.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено методичною радою інституту / факультету

Протокол № 1 від "31" серпня 2020 року

Голова методичної ради інституту / факультету Струк Я. М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Перезатверджено. Протокол № 1 від " " 20 р.

Перезатверджено. Протокол № 1 від " " 20 р.

1. Мета навчальної дисципліни: формування у студентів навичок практичного застосування знань про основні поняття та закони руху газового середовища, фізичних основ та закономірностей поведінки рідин і газів при проектуванні приладів гідравліки, пневматики, теплотехніки та енергетики.

2. Результати навчання

знати:

- основні поняття та закони руху рідини та газів;
- основні кінематичні характеристики струмин;
- основні рівняння механіки рідини;
- закономірності турбулентного руху;

вміти:

- застосовувати положення газодинаміки при проектуванні приладів електротехніки та електромеханіки;
- знаходити рішення практичних задач електротехніки шляхом застосування відповідних процесів і устаткування.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2(3)	4(6)	4.5/ 5.0 (3.5)	135/ 150 (105)	30	15	-	-	90/ 105 (60)	-	Екзамен
Заочна											

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Основні поняття та закони механіки рідини												
Тема 1. Основні поняття та визначення механіки рідини. Основні рівняння гідрогазодинаміки	18/20 (14)	4	4	-	-	10/12 (6)							
Тема 2.	16/18	4	2	-	-	10/12							

Одновимірна течія рідини	(13)					(7)							
Тема 3. Плоска течія	16/18 (12)	4	2	-	-	10/12 (6)							
Тема 4. Просторова течія рідини	16/18 (13)	4	2	-	-	10/12 (7)							
Тема 5. Пограничний шар рідини	16/17 (12)	4	2	-	-	10/11 (6)							
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Елементи газодинаміки												
Тема 1. Одновимірна течія стискуваної рідини	19/21 (15)	4	-	-	-	15/17 (11)							
Тема 2. Сопло. Дифузор. Аеродинамічна труба	17/19 (13)	4	3	-	-	10/12 (6)							
Тема 3. Надзвукова течія	17/19 (13)	2	-	-	-	15/17 (11)							
Разом за ЗМ 2	53/59 (41)	14	5	-	-	50/57 (34)							
Усього годин	135 /150 (105)	30	15	-	-	90 /105 (60)							

3.3. Теми семінарських занять

Згідно навчального плану, семінарських занять в даній дисципліні не передбачено.

3.4. Теми практичних занять

№	Назва теми
1	Основні поняття та визначення механіки рідини. Основні рівняння гідрогазодинаміки
2	Одновимірна течія рідини
3	Плоска течія
4	Просторова течія рідини
5	Пограничний шар рідини
6	Одновимірна течія стискуваної рідини
7	Сопло. Дифузор. Аеродинамічна труба

3.5. Теми лабораторних занять

Згідно навчального плану, лабораторних занять в даній дисципліні не передбачено.

3.6. Тематика індивідуальних завдань

Для даної дисципліни індивідуальні завдання навчальним планом не передбачено. Однак у процесі вивчення студенти, які успішно освоюють обов'язковий програмний матеріал, отримують високі бали з обов'язкових видів контролю, за власною ініціативою і бажанням, за погодженням з викладачем, можуть виконувати індивідуальні завдання: написання рефератів про сучасні дослідження в області аеродинаміки, розробка лабораторних робіт, тощо, при цьому, набравши додаткові бали, можуть покращити загальну суму балів і навіть отримати екзамен автоматично.

3.7. Самостійна робота

№	Назва теми
1	Особливості плинності рідини. Форми руху рідини. Витрати рідини
2	Диференціальні рівняння руху рідини
3	Інтегрування рівнянь руху Ейлера
4	Ламінарний рух рідини в трубі
5	Характеристики турбулентного руху рідини
6	Складання потенціальних потоків. Обтікання твердих тіл
7	Вихровий рух рідини. Обтікання циліндра при існуванні циркуляції швидкості
8	Рівняння руху Нав'є-Стокса для реальної рідини
9	Опір тіл, які огинаються в'язкою рідиною
10	Одновимірна течія стискуваної рідини
11	Сопло. Дифузор. Аеродинамічна труба
12	Надзвукова течія

4. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Знання студентів на екзамені оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки.

Результати іспиту оцінюються відповідно до прийнятої уніфікованої університетської шкали: 40 балів від загальної 100-бальної, при цьому:

0–13 балів. Студент виявляє слабке уявлення про гідрогазодинамічні процеси та явища; не може зрозуміти умову найпростіших задач і не знає способів їх розв'язку.

14-19 балів. Студент має фрагментарні уявлення з предмету вивчення і може відтворити окремі його частини. Знає основні закономірності гідрогазодинаміки, але не розуміє їх призначення і суть фізичних явищ, що вони описують; не може самостійно вирішувати навіть нескладні задачі.

20-27 балів. Студент знає окремі факти, що стосуються явищ та законів гідрогазодинаміки; знає та розуміє основні закономірності предмету; може самостійно вирішувати лише прості задачі.

28-29 балів. Студент за допомогою викладача відтворює окремі частини навчального теоретичного матеріалу, дає визначення основних понять і формулює окремі закони й закономірності, що розглядаються в курсі; самостійно вирішує прості задачі, задачі середньої тяжкості розв'язує за допомогою викладача.

30-32 бали. Студент самостійно відтворює значну частину навчального матеріалу, формулює закони й закономірності, що розглядаються в курсі, але допускає несуттєві помилки. Може пояснити процеси або явища гідрогазодинаміки; самостійно вирішує задачі середньої тяжкості, складні задачі розв'язує за допомогою викладача.

33-35 балів. Студент самостійно відтворює фактичний і теоретичний навчальний матеріал, пояснює суть явищ та процесів гідрогазодинаміки, узагальнює їх і надає кількісну характеристику з використанням математичного апарату, але допускає неточності; самостійно вирішує складні задачі, задачі підвищеної складності розв'язати не може.

36-40 балів. Студент вільно володіє засвоєними знаннями і використовує їх у нестандартних ситуаціях; самостійно оцінює суть явищ та процесів, що виникають у гідрогазодинаміці, встановлює зв'язки між цими явищами; самостійно раціональним шляхом розв'язує задачі будь-якої складності, передбачені навчальною програмою курсу.

У відомість обліку успішності та залікову книжку (індивідуальний навчальний план) студента заноситься сумарна кількість балів поточного (0-60 балів) та підсумкового контролю (іспит; 0-40 балів) згідно такої таблиці

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

5. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання є: усне опитування, письмові контрольні роботи, стандартизовані тести.

6. Форми поточного та підсумкового контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, реферат) відповідь студента та ін.

Формами підсумкового контролю є екзамен.

7. Рекомендована література

7.1. Базова (основна)

1. Гідрогазодинаміка: Навчальний посібник / укл. Гавалешко Н.М., Горлей В.В. – Чернівці: Рута, 2006. – 84 с.
2. Кудинов, А. А. Гідрогазодинаміка : учеб. пособие / А.А. Кудинов. — Москва : ИНФРА-М, 2017. — 336 с.
3. Гідравліка, гідромашини та гідропневмоавтоматика: підручник — Київ: КНУБА, 2015. — 340 с.
4. Жуковський С.С., Лабай В.Й. Аеродинаміка вентиляції. Львів «Львівська політехніка», 2003.- 370 с.

7.2. Допоміжна

1. Гидравлика, гидромашини и гидропривод / Т.М. Башта, С.С. Руднев, Б.Б. Некрасов и др. – М.: Машиностроение, 1982. – 423 с
2. Бекнев В.С., Епифанов В.М., Леонтьев А.И. и др. Газовая динамика. Механика жидкости и газа. / Под общей ред. А.И. Леонтьева. - М.: МГТУ им. Н.Э. Баумана, 1997. - 671 с.
3. Альтшуль, А. Д. Гидравлика и аэродинамика: основы механики жидкости / А. Д. Альтшуль, П. Г. Киселев. — М.: Наука, 1975.

8. Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbu.gov.ua/>
2. <https://wiki.tntu.edu.ua>
3. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/22838>

Додатково

(для контролю та самоконтролю роботи студента)

Розподіл балів, які отримують студенти**екзамен**

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)								Кількість балів (екзамен)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			Практичні заняття	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
3.5	4	4	3.5	3.5	3.5	4	4	30	

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.